

Онопрієнко Оксана Володимирівна –

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: теорія початкового навчання, моніторинг навчальних досягнень молодших школярів, методика і практика навчання математики учнів початкової школи.

e-mail: oks_on@ukr.net

DOI <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2019-1-77-85>

УДК 373.1.02

ТЕХНОЛОГІЯ КОНСТРУЮВАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ ПЕРШОГО ТА ДРУГОГО КЛАСІВ

У статті розглядається питання дидактичних засад упровадження формувального оцінювання навчальних досягнень учнів 1 і 2 класів в умовах Нової української школи. Аналізуються вітчизняні й зарубіжні педагогічні джерела, присвячені проблемі впровадження формувального оцінювання в освітній практиці. Запропоновано авторське бачення технології конструювання інструментарію формувального оцінювання навчальних досягнень учнів першого циклу навчання, заснованої на теорії поетапного формування розумових дій Петра Гальперіна і таксономії рівнів засвоєння діяльності Володимира Беспалька, що зумовило визначення складності діагностувального завдання для кожного етапу процесу навчання.

Ключові слова: початкова школа; формувальне оцінювання; інструментарій оцінювання; технологія конструювання інструментарію оцінювання.

Постановка проблеми. Із офіційним затвердженням та імплементацією новітніх нормативних документів для початкової освіти – Державного стандарту й типових освітніх програм – започатковано впровадження системи оцінювання, побудованої на новій філософії сутності цього процесу. Так, навчальні досягнення учнів у 1 і 2 класах підлягають *формувальному оцінюванню*, у 3 і 4 – *формувальному та підсумковому*. У настановах, які ми розробили для групи зі створення стандарту¹, зазначено, що за формувального оцінювання (Formative evaluation) передбачається неперервне відстеження особистісного розвитку дитини та хід опанування нею навчального досвіду як основи компетентності. Це дозволить вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку учня / учениці; діагностувати досягнення дитини на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявити і розв'язати проблеми; мотивувати учня / ученицю до прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, переконання у власних можливостях і здібностях тощо. За підсумкового оцінювання (Summative evaluation) розвиток дитини має зіставлятися з визначеними стандартом і навчальними програмами, обов'язковими й очікуваними результатами навчання на певному ступені освіти.

¹ Наказ МОН України № 1196 від 05.10.2016 р.

Онопrienko O. B., кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, заведующая отделом начального образования Института педагогики НАПН Украины

ТЕХНОЛОГИЯ КОНСТРУИРОВАНИЯ ИНСТРУМЕНТАРИЯ ФОРМИРУЮЩЕГО ОЦЕНИВАНИЯ УЧЕБНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ УЧАЩИХСЯ ПЕРВОГО И ВТОРОГО КЛАССОВ

Рассматривается вопрос дидактических основ внедрения формирующего оценивания учебных достижений учащихся 1 и 2 классов в условиях Новой украинской школы. Анализируются отечественные и зарубежные педагогические источники, посвященные проблеме внедрения формирующего оценивания в образовательную практику. Предложено авторское видение технологии конструирования инструментария формирующего оценивания учебных достижений учащихся первого цикла обучения, основанной на теории поэтапного формирования умственных действий Петра Гальперина и таксономии уровней усвоения деятельности Владимира Беспалько, что обусловило определение сложности диагностических заданий для каждого этапа процесса обучения.

Ключевые слова: начальная школа; формирующее оценивание; инструментарий оценивания; технология конструирования инструментария оценивания.

Onopriienko O., Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher, Head of the Department of Primary Education of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine

TECHNOLOGY OF CONSTRUCTION OF THE FORMATIVE ASSESSMENT TOOL OF EDUCATIONAL ACHIEVEMENTS OF THE FIRST AND SECOND GRADE STUDENTS

The article deals with the issue of didactic principles for the introduction of the formative assessment of students of the first and the second grades in the New Ukrainian school. The analysis of domestic and foreign pedagogical sources is presented on issue of introduction of formative assessment in educational practice. The requirements for formative assessment in primary school are defined: systematic, timeliness, objectivity, accessibility, methodical diversity, interactivity and others. It is concluded that the control of the quality of assimilation of material by students must be slow, and final conclusions about quality of mastering of educational maintenance must be done, when educational experience of students will be formed.

Participation in didactic and methodological support of teaching mathematics in the first and second grades of the New Ukrainian school gave stimulus to the development of the formative assessment tool of educational achievements of students in this subject field. The starting point was that the formative assessment is carried out in the process of current control, its purpose is – to watch the dynamics and the stage of the transition to a new level of learning content. Author vision of technology of constructing of the formative assessment tool of educational achievements of students is offered for this purpose. In its basis is a theory of the stage-by-stage forming of mental actions of P. Halperin and taxonomy of levels of activities assimilation of V. Bespalko which allowed to determine the complexity of the tasks for each stage of the learning process. Technology of constructing the tasks involves determining the expected results in accordance to the requirements of the State Standard of Primary Education and the educational program on a particular subject; prognostication of intermediate aims and results for each stage of assimilation; creation of diagnostic tasks of different levels of complication: reproductive problem for identification of a material, typical task for reproduction of educational content, an unusual task for the use of skills in a changed educational situation, creative task for the application of educational experience in a new situation. Constructing tasks on this technology will provide current control and formative assessment of results of learning, will allow to do objective conclusions about educational achievements of students.

Key words: primary school; formative assessment; assessment tool; technology of construction of assessment tool.